

Danska rebeller

SÅ HAR DANSKARNA FÖR ANDRA gången på ett decennium röstat nej till påbud från Bryssel. Båda gångerna med överraskande bred marginal.

Beror det på att de var emot den inre marknaden eller den gemensamma valutan?

Fan tro't.

Beror det på att de är emot Europa?

Tro inte det heller!

Visst finns det både skepsis mot valutan, Europa och Maastricht-traktatet. Men det finns dessutom ett betydande mått av xenofobi – både nejvänstern och nejhögern varnade för muslimerna! – och allmän ångslan.

Men mest är det nog ändå ett danskt rebelliskt Nej till auktoriteter och överhet.

Överhet såväl i Christiansborg som i Bryssel.

Dansarna är annorlunda än grannfolken i Sverige och Tyskland. Mindre disciplinerade, mindre lydiga och mer självständiga. Systembolag i Danmark är en omöjlig tanke.

Det är viktigt att göra rätt analys av danskarnas nej. Och att verkligen analysera deras omröstningar – i brist på andra.

Och fel analys ger fel slutsatser. Om man tolkar nej som antieuropeiskt blir slutsatsen i Bryssel lätt att man kan strunta i danskarna och "gå vidare". Då undviker man att ställa frågor på djupet om vad som gör att danskarna röstar som de gör. Man glömmer att lyssna på folket. Och om man inte lyssnar på de första och tydliga signalerna riskerar man

större smällar längre fram. Fel analys ger fel slutsatser också om de danska politikerna tolkar nej som antieuropeiskt.

Det är självklart problematiskt när man gång efter annan får bevisat att de folkvalda inte är representativa eller kan utöva ledarskap. 80 procent av ledamöterna i stortinget var, liksom statsministern, för ett danskt medlemskap i Euron, ändå misslyckades man med att vinna väljarnas stöd. Det är inte Eurons fel.

Folketinget och statsministern saknar uppenbart folkets förtroende. Det litar inte på sina valda.

Av tradition får inte folkomröstningarna i Danmark konsekvenser för folketinget och regeringssammansättning. Det kanske de borde.

En mästrande Bror Duktig
"– Ja, du. Kanske jag blir lite för duktig ibland. Jag har hela 90-talets historia ända in på kroppen. Jag kan den i detalj. Kanske är jag för påläst och kan ibland uppfattas som lite mästrande."

I Expressen 000830 berättade Göran Persson vad han då såg som sin svaghet inför debatten med Bo Lundgren.

Extremister?

Moderaterna är i dag ett extremistiskt skattesänkarparti.

Aftonbladet 21 september 2000.

Skjutjärnsjournalistik

Det finns ett element av bondfångeri i all entreprenörssamhet. Ett skede där man måste sälja något som inte finns, som man vill ska komma längre fram. Något som än så länge bara finns i entreprenörens drömmar – i huvudägarens vision.

Man börjar inte färdig. Man

börjar ofärdig. Det är projektets sårbara skede.

Ofta är det här nyhetsjournalistiken – som tillåter sig att vara obegränsat krass, negativ, fantasilös, pessimistisk – slår till. Comviq har sämst täckning, säger mobiltestet. Det nya skatteförslaget innebär att en familj med två barn blir 247 kronor fattigare i månaden. IT-aktierna är övervärderade. JAS kan inte flyga. Och mycket riktigt: ser man bara till nuet är det skandalöst att detta misslyckande får fortsätta finnas på marknaden. Begripligt blir det bara om man ser till vad det ska bli. Kanske.

Per Andersson i "Stenbeck – Ett reportage om det virtuella bruket" (s 268-9), Norstedts 2000.

Till kraftfullt motvärn

...Att dessa agitatorer med sitt förstörelsearbete kunnat uträtta hvad de redan gjort, torde i främsta rummet bero på den organisation och sammanslutning, som deras ledare lyckats åstadkomma.

Det gäller därför att åstadkomma en organisation till kraftigt värn mot socialdemokratiens och den radikala vänsterns ständigt fortgående upplösningsarbete.

Behovet af en sådan sammanslutning har under den senaste tiden allt mera blifvit erkänt, och beaktansvärda åtgärder hafva äfven flerstädes vidtagits för att inom olika landsdelar åvägabringa lokala föreningar i antydty syfte. Hvar för sig kunna dessa dock jämförelsevis litet uträtta gent emot motsidans sammanhållning och disciplin.

MER ROMANTISK ÄN SÅ är inte bakgrunden till bildandet av Allmänna Valmansförbundet den 18 oktober 1904. Några riksdagsledamöter, invalda på olika och av varandra helt oberoende listor i sina respektive valkretsar samlades för att bilda ett "kraftigt värn" mot den så välorganiserade vänstern och dess "fortgående upplösningsarbete".

Det var inte en vision som formerades utan något nödvändigt som, motvilligt förstår man, organiserades. Praktiskt, effektivt och kanske nödvändigt.

Partier var ingen självklarhet. Partier var inget självändamål. Partier var inte något högre gott. De var kompromisser mellan olika viljor. Ibland för att vinna något, ibland för att förhindra något.

Med tiden har partierna blivit centrala och självklara. Kanske är förväntningarna på partierna alltför höga. De antas kanalisera alla människors ambitioner för sig själva och för samhället. Stigande skattetryck och växande offentlig sektor har gjort politiken allomfattande. Och politiken formas genom partier. Partierna har kommit att bli en stat i staten.

Kanske är misstron mot partierna och politiken bero-

ende på alltför höga och romantiserade förväntningar? Alla bildades i alla fall inte för att lösa alla mänsklig-
hetens problem.

Partierna och deras roll i politiken har belysts ofta i Svensk Tidskrift de senare åren. I det här numret fortsätter vi den granskningen. Medlemmarna är viktiga och bör behandlas därefter men är graden av demokrati verkligen proportionell med antalet medlemmar frågar Gunnar Hökmark. Per Ericson resonerar om behovet av politik och av liberaler i Internets och globaliseringens tid. Frihetsvänner får inte tro att utvecklingen går deras väg med automatik. Jämförelsen mellan Yngve Holmberg och Gösta Bohman ställer frågan om det finns anledning att rösta på ett parti som tycker som alla andra.

Nigel Ashford noterar att den tredje vägen är ett försök att återigen sälja begreppet ideologiernas död för att under dess täckmantel driva socialdemokratisk mikropolitik där staten styr och lägger till rätta som vanligt.

Strängt taget bör ju den som anser att staten skall sköta lite drygt hälften av våra inkomster och hälften av våra liv inte ägna sig åt politik. För dem är ju idéerna döda.

PS. Hade då inte de som bildade allmänna valmansförbundet någon annan agenda än att stå i vägen?

Jo. Den var mycket kort och förvånansvärt tidlös:

Förbundets hufvuduppgift skall blifva att allvarligt motsätta sig de socialistiska och radikala sträfvanen, som gå i strid emot samhällets väl och berättigade intressen, varvid förbundet vill rikta sin uppmärksamhet...på behöfligheten af lagstiftningsåtgärder för bevarande af arbetsaftlets okränkbarhet och skyddandet af den enskildes rätt att fritt få arbeta, till såväl arbetares som arbetsgifvares bästa, det direkta skatteväsendets behöriga ordnande till trygghet och rättvisa för den enskilde samt andra sociala frågor, som äga betydelse för förbundets ofvan angifna uppgift.

Ny redaktör

UNDER ÅRET HAR Svensk Tidskrift förlorat två redaktörer, Mats Johansson till Svenska Dagbladet och Fredrik Erixon till forskning samt eget skrivande.

Läsarna är dem båda stort tack skyldiga för ett kraftfullt bidrag till tidskriftens utveckling.

Per Heister har lovat att sköta redaktörskapet under hösten – och det har vi också anledning att vara tack-samma för. Per är Head of Communications för EPP-

ED i Europaparlamentet (European Peoples Party – European Democrats). Han har tidigare bland annat arbetat på SvD, varit redaktör för Marknadsekonomisk Tidskrift som utgavs av Timbro samt varit informationschef i moderaterna.

Rolf Kroon

Ordförande styrelsen för Förlags AB Svensk Tidskrift